

Een opgemerkte start

De start van het nieuwe schooljaar kreeg veel aandacht in de media. Men had het over de kosteloosheid van het basisonderwijs, het opkrikken van de kleuterparticipatie, les(sen) in eigen taal, een schooltoelage met of zonder strafpunten, meten van inspraak van de leerlingen, gezondere scholen, meer sport op school...

De kansengelijkheid moet bevorderd worden, de zorgbreedte moet verhogen en er moet meer aandacht besteed worden aan antidiscriminatie.

Veel is goed maar dat vele goede dreigt te verdrinken in het te veel, te vlug, te weinig voorbereid... Daardoor is het draagvlak te klein en zijn er te weinig middelen en mankracht om dat alles te realiseren.

Sociale vrede, hoelang nog

Onder die titel hebben het COV en de COC in een persmededeling bij het begin van het schooljaar duidelijk gemaakt dat de onderwijsminister er best terdege rekening mee houdt dat de boog nu al te veel gespannen staat en dat de schoolteams dreigen te verstikken in te strakke regelgeving, in een teveel aan nieuwe opdrachten... De wrevel over een aantal dossiers (leerzorg onder andere) wordt groot. Door het gebrek aan coherentie, aan grondig overleg met de personeelsvertegenwoordigers, aan voldoende financiële middelen voor de school om de beloften van de minister aan de ouders na te komen... wordt de motivering van het personeel aangetast. Dat is een gevaarlijke ontwikkeling. Wij verwachten dat de minister daar terdege rekening mee houdt.

De cao's (2005-2009) consequent verder uitvoeren!

Vakbonden, inrichtende machten en overheid zijn er na hardnekkige onderhandelingen in geslaagd om minder dan een jaar na de ondertekening van de cao's 90 % van de cao-bepalingen in regelgeving en uitvoeringsbesluiten om te zetten. Deze 'krachttoer' zonder voorgaande was er jammer genoeg mee de oorzaak van dat scholen en directeurs ook nu weer in juli en augustus geconfronteerd werden met laattijdige rondzendbrieven over nieuwe regelgeving. Vergelijken met pakweg 20 jaar geleden is de situatie op dat vlak echter gevoelig verbeterd. Het COV en de COC blijven echter onverkort achter de resolutie van het Vlaams parlement staan die erop neerkomt dat scholen uiterlijk op 25 juni ingelicht moeten zijn over nieuwe regelgeving die ingaat op 1 september. Die resolutie is gemakkelijk realiseerbaar als de overheid tijdig aan het regelgevend werk begint.

Wij wijzen er echter op dat de nieuwe regelgeving, dankzij de afgesloten cao's, tal van positieve maatregelen bevat. Liever 10 positieve maatregelen die iets te laat worden meegegeeld, dan één negatieve die ruim op voorhand wordt aangekondigd.

De uitvoering van CAO VIII betekent onder meer dat directeurs uit het basis- en het secundair onderwijs vanaf 1 september 2007 eindelijk een terechte loonsverhoging krijgen. Hetzelfde geldt overigens ook voor andere 'selectie- en bevorderingsambten' (zoals de technisch adviseur-coördinator, de inspecteur, de pedagogisch adviseur...) en de directeurs van het volwassenenonderwijs.

Helaas kon deze loonsverhoging nog niet afdwongen worden voor de directeurs van het deeltijds kunstonderwijs en de directeurs van kleine scholen.

Voor deze twee categorieën is er duidelijk nog werk aan de winkel.

Het COV en de COC wijzen erop dat eerder al, sinds 1 september 2006, ook de laagste lonen, namelijk die van een aantal personeelsleden van het ondersteunend en administratief personeel en van de centra voor leerlingenbegeleiding, gevoelig werden opgetrokken. Ook dat was een maatregel die de vakbonden afdwongen in cao VIII.

Door het stapsgewijs optrekken van het vakantiegeld (dat uiterlijk in 2011 voor alle onderwijspersoneelsleden 92 % van het brutomaandloon zal bedragen) blijft de koopkracht van iedereen in het onderwijs ook in de volgende jaren toenemen.

Ronduit slecht nieuws is dat er intussen nog geen resultaten werden geboekt in verband

met de vermindering van de administratieve papierberg (planlast), nochtans een afspraak die al in cao VII (februari 2005) gemaakt werd. Heel wat nieuwe maatregelen (zoals die over kleuterparticipatie, kosteloosheid en maximumfactuur, zorg, leerlingenbegeleiding,... en straks ook over functiebeschrijving en evaluaties) zullen directeurs en personeel met nieuwe planlast opzadelen, zonder dat dit gecompenseerd wordt met nieuwe middelen. Het COV en de COC roepen minister Vandenbroucke op om zijn afspraken dienaangaande na te komen.

Het dossier-leerzorg: sociale vrede in het gedrang

De minister wil kinderen met specifieke onderwijs- en zorgnoden beter laten begeleiden en stelde daarvoor een leerzorgkader op, waardoor zowel het gewoon als het buitengewoon onderwijs zal moeten leren omgaan met een grotere diversiteit. De conceptnota-leerzorg zoals die door minister Vandenbroucke werd uitgetekend, blijft voor het COV en de COC (en voor zowat alle andere onderwijspartners) onvoldragen en daarom ook onuitvoerbaar en onaanvaardbaar. In juni kwam het tot een hoorzitting in het Vlaams parlement waarbij onder andere het COV en de COC de volgende principiële bekommernissen inbrachten:

- de nieuwe, specifieke competenties die van het onderwijspersoneel gevergd worden om om te gaan met een zeer divers leerlingenpubliek;
- de extra werkdruk die dat voor het onderwijspersoneel zal meebrengen, vooral in het basisonderwijs, de eerste graad secundair en het beroepsonderwijs;
- de grote onzekerheid over de financiële implicaties van het hele plan;
- de vereiste aanpassingen aan de schoolinfrastructuur;

- de versnippering van de competenties in het buitengewoon onderwijs;
- de vraag of dergelijke grootscheepse hervorming altijd wel in het belang is van het kind.

Als het gaat over de bepalingen van cao VIII, dan garanderen de vakbonden sociale vrede tot 2009. Dat geldt echter niet voor andere dossiers, zoals dat over leerzorg. Indien de minister niet bereid is om de nodige aanpassingen aan zijn conceptnota door te voeren, dan zullen het COV en de COC hun leden oproepen tot actie.

Het personeel wordt vergeten bij de financiering

Op 15 juni 2007 lanceerde de minister een eerste nota over een nieuw financieringssysteem voor het leerplichtonderwijs. Wij willen bij dat dossier als volwaardige partners betrokken worden.

Intussen ging de laatste weken alle aandacht naar de kosteloosheid van het basisonderwijs voor ouders en leerlingen. Het COV en de COC wijzen erop:

- dat het onderwijspersoneel nog altijd alle kosten die ze moeten maken in het kader van hun opdracht (handboeken, informatica-uitrusting, didactisch materiaal, verplaatsingen in dienstverband...), zelf moet betalen - 'kosteloosheid van onderwijs' moet ook gelden voor het personeel! Wij herinneren de minister eraan dat hij tijdens de cao-onderhandelingen heeft toegezegd dit aspect te bespreken tijdens het financieringsdebat;

- dat het dossier-financiering nu niet, maar ook later niet mag raken aan de omkadering van de individuele school (de middelen voor het inzetten van personeel). De steeds toenemende werkdruk, maatschappelijke verwachtingen, nieuwe taken en administratieve planlast maken dat er verder in de omkadering moet geïnvesteerd worden. Plannen lanceren vanuit Brussel is één ding, aan de scholen en centra de middelen geven die nodig zijn opdat ze concreet uitvoerbaar zouden zijn, is iets anders. Ook dat aspect moet de zorg van de minister wegdragen.

AANVAL OP PENSIENEN

Het Verbond van Belgische Ondernemingen vindt het ambtenarenpensioen te hoog. Het VBO wil dat daarop wordt bespaard. Tegelijk moet de opbouw van pensioenrechten op basis van niet-effectief gewerkte dagen het ontgelden.

De overheidsvakbonden reageerden verholpen: niet de overheidspensioenen zijn te hoog, maar de wettelijke werknemerspensioenen in de privésector zijn te laag. De toekomstige regering is vanaf nu al gewaarschuwd: aan het ambtenarenpensioen mag niet worden geraakt!

De onderhandelingen over het nieuwe decreet over de financiering van het hoger onderwijs beginnen in september. De Vlaamse regering investeert 40 miljoen euro extra in het hoger onderwijs, wat op zich uiteraard positief is, maar het aantal studenten in de hogescholen is in de periode van 1996 tot nu wel gestegen met 11.000 eenheden, terwijl het budget, omwille van de nefaste enveloppenfinanciering, slechts gestegen is met 3 %. Het is dus duidelijk dat ook de instellingen voor hoger onderwijs, en vooral dan de hogescholen, nood hebben aan nog meer middelen.

De proeftuinen: veel tekst, geen verhaal

Minister Vandenbroucke is ambitieus. Soms lijkt het alsof hij tijdens zijn mandaat de hele onderwijswereld in al haar aspecten wil hervormen. Zo lanceert hij, vaak via persconferenties, het ene dossier na het andere en laat hij de ene na de andere proeftuin opstarten, maar is de samenhang vaak zoek. Heel veel dossiers en experimenten hebben inhoudelijk duidelijke raakvlakken, maar worden door de overheid niet aan elkaar gelinkt. Het gevolg is het beeld van een chaotisch en versnipperd beleid, een beleid zonder duidelijke visie.

Ingewikkelde recepten van verschillende schotels liggen kriskras door elkaar op tafel, de chef-kok glundert, maar de chaos verhindert hem een heerlijk menu te bereiden.

Het COV en de COC zijn van oordeel dat proeftuinen enkel als middel zullen gebruikt worden om de eigen, niet-wetenschappelijk onderbouwde visie op het onderwijs en zijn personeelsleden door te drukken.

Inzake inspraak blijft de minister in gebreke

Op het centrale niveau functioneert het geroemde Belgische overlegmodel behoorlijk. Op het lokale vlak echter, in de plaatselijke school, wordt de inspraak van het personeel nog al te vaak niet gerespecteerd.

Op papier is de inspraak bijna overal geregeld, via de oprichting en werking van onderhandelings- en overlegcomités. Helaas, in de praktijk merken wij dat sommige schoolbesturen weigeren om bepaalde informatie te verstrekken; beslissingen met gevolgen voor het personeel doordrukken zonder voorafgaand overleg met de lokale personeelsvertegenwoordigers; onze vakbondsvertegenwoordigers al te weinig faciliteiten gunnen om het plaatselijke overleg behoorlijk te kunnen voorbereiden en uitvoeren.

Daarom eisen wij dat de werking van de lokale inspraakorganen dringend geoptimaliseerd wordt. De regelgeving inzake inspraak moet afdwingbaar worden gemaakt.

Dat kan bijvoorbeeld door:

- het inschrijven van een blokkeringsmogelijkheid telkens als blijkt dat schoolbesturen infor-

matie hebben achtergehouden of over bepaalde kwesties geen voorafgaand overleg hebben gepleegd;

- de onderwijsinspectie de opdracht te geven om bij schooldoorlichtingen te evalueren of ter plaatse de overleg- en inspraakregels wel gevolgd worden;

- een sociaal bemiddelaar aan te stellen bij plaatselijke conflicten;

- onze vakbondsafgevaardigden de faciliteiten te verlenen die ze nodig hebben om hun vakbondswerk ter plaatse uit te oefenen (zoals vrijstelling, vorming, logistieke ondersteuning,...) en te voorkomen dat zij 'legaal gepest' worden door hun meerderen.

Het COV en de COC blijven, samen met de andere erkende vakbonden, de enige erkende vertegenwoordigers van het onderwijspersoneel. Zij verzetten zich tegen elke poging om het georganiseerde vakbondsmiddenveld buitenspel te zetten.

Wij stellen vast dat minister Vandenbroucke ook hier in gebreke blijft bij de uitvoering van cao VII. Wij eisen dat de bestaande werkgroep opnieuw wordt geactiveerd en aanvaarden niet langer dat de minister werkgroepen niet meer samenroept als het debat moeilijk wordt.

Wij stellen ook vast dat de Vlaamse Gemeenschap over steeds meer middelen beschikt. De Vlaamse regering doet inspanningen voor het onderwijs, maar die zijn, omwille van de grote uitdagingen en verwachtingen, niet meer dan een druppel op een hete plaat. Als het onderwijs in Vlaanderen zijn toepositie wil blijven behouden, dan moet Vlaanderen zijn investeringen in het onderwijs opdrijven en ook investeren in het personeel!

Statuut vakbondsafgevaardigde aangepast

Het huidige 'statuut' van de syndicaal afgevaardigde in het katholiek onderwijs dateert van 23 juni 1981. Sederdien werden door de overheid nieuwe regels met betrekking tot inspraak en syndicaal overleg ingevoerd voor het Vlaams onderwijs. Tijd dus om het statuut van 1981 grondig aan te passen.

Aanpassingen zijn noodzakelijk

Het nieuwe statuut houdt rekening met het LOC-decreet van 5 april 1995, het algemeen reglement, het arbeidsreglement en het decreet Rechtspositie van 27 maart 1991.

De tekst houdt ook rekening met de mogelijke aanwezigheid van meer dan een vakbond in de school. De leiders en permanente afgevaardigden van de ondertekenende vakbond moeten in het kader van de uitoefening van hun mandaat de specificiteit van het opvoedingsproject van de onderwijsinstellingen en de eigen bevoegdheden van de schoolbesturen van de onderwijsinstellingen erkennen.

LOC-decreet

Het statuut is eigenlijk een uitvoering van artikel 46 §1 van het LOC-decreet. Dat artikel bepaalt dat de specifieke rechten en plichten van de vakbondsafgevaardigden geregeld worden in overeenkomsten afgesloten tussen de inrichtende machten en de vakbonden. De specifieke bevoegdheden die in het statuut aan bod komen, worden uitgeoefend buiten de werking van het LOC. Ze zijn daarom een uitbreiding van de bevoegdheden die het LOC-decreet al geeft aan vakbondsafgevaardigden.

Specifieke bevoegdheden van de vakbondsafvaardiging

Naar analogie van het LOC-decreet, krijgt de vakbondsafgevaardigde informatierecht over de materies waarvoor hij/zij bevoegd is. Het nieuwe statuut versterkt de bevoegdheid van vakbondsafvaardiging in scholen zonder LOC en zonder CPBW. Als in de school geen LOC en/of CPBW opgericht is, krijgt de vakbondsafvaardiging het recht om bij de directeur informatie op te vragen, voorstellen te doen, gehoord te worden en advies uit te brengen over die materies die tot de bevoegdheid van de personeelsvertegenwoordiging in die organen behoren.

De VA kan ook bemiddelend optreden in individuele gevallen, wanneer hij/zij daartoe behoorlijk gemandateerd wordt door het betrokken personeelslid.

In geval van blijvende betwisting over materies die behoren tot de bevoegdheid van de vakbondsafvaardiging, kan elke partij zich tot zijn organisatie wenden. In afwachting dat de bemiddelingsinstantie voorzien in cao VIII wordt opgericht, wordt een paritair samengestelde ad hoc-bemiddelingscommissie voorzien.

Informatie en raadpleging van het personeel

De vakbondsafgevaardigde kan schriftelijke mededelingen van professionele of syndicale aard aanplakken mits ze vooraf door de directeur gezien zijn. Er kunnen ook in de school voorlichtingsvergaderingen gehouden worden voor het personeel. Die vergaderingen hebben plaats buiten de lesuren. Daar kan van afgeweken worden als de directeur ermee instemt.

De samenstelling van de vakbondsafvaardiging

De wijze van samenstelling van de vakbondsafvaardiging op het niveau van de school werd deels gewijzigd. Er is een vakbondsafvaardiging in de school vanaf vijf leden.

Ook nu kan de vakbondsafvaardiging in een aantal gevallen uitgebreid worden voor de vestigingsplaatsen van de school die niet vertegenwoordigd worden door een vakbondsafgevaardigde. Dat geldt voor een vestigingsplaats die minstens vijf personeelsleden telt waarvan minstens één bij de betrokken vakbond aangesloten is.

De vakbondsafvaardigingen van de verschillende scholen en het schoolbestuur kunnen beslissen om een gezamenlijke vakbondsafvaardiging op te richten voor een pedagogische entiteit. Daarbij worden de normen toegepast die gelden voor een school. Een pedagogische entiteit is het geheel van scholen die afhangen van een zelfde schoolbestuur en die in een zelfde gebouwencomplex gelegen zijn.

Statuut van de leden van de vakbondsafvaardiging

Het mandaat van de vakbondsafgevaardigde bedraagt vier jaar en is hernieuwbaar. Tijdens de eerste twee perioden van vier jaar kan een vakbond beslissen dat de duur van het mandaat minder bedraagt dan vier jaar. De duur voor het mandaat moet voor alle vakbondsafgevaardigden behorend tot dezelfde vakbond gelijk zijn.

Plage

In de overeenkomst wordt uitdrukkelijk bevestigd dat aan de vakbondsafgevaardigde in geen geval plage-uren kunnen worden opgelegd. Daarmee wordt bevestigd dat voor de vakbondsafgevaardigden syndicaal werk meetelt als arbeidstijd.

Bescherming

Daden gesteld in de uitoefening van het mandaat kunnen geen aanleiding geven tot een tuchtsanctie of een evaluatie 'onvoldoende'. Er geldt een procedure met strikte termijnen in geval een schoolbestuur een tuchtmaatregel of een evaluatie met eindconclusie 'onvoldoende' overweegt t.a.v. een vakbondsafgevaardigde.

Wijziging of samenvoeging van schoolbesturen en/of scholen

Bij fusie of herstructurering loopt het mandaat van de vakbondsafgevaardigden van de betrokken scholen nog een jaar verder. De vakbondsafgevaardigden kunnen in consensus die termijn beperken. Daarna wordt in de nieuwe school of in elk van de nieuwe scholen de vakbondsafvaardiging wedersamengesteld volgens de bepalingen van het statuut. De nieuwe vakbondsafgevaardigden vervullen het lopende mandaat.

Een vakbondsafgevaardigde die niet opnieuw werd aangeduid of voorgesteld, blijft van de bescherming genieten zoals voorzien in het statuut.

Vakbondsleiders

Enkel de afgevaardigden die een bestuursmandaat opnemen in de vakbond kunnen als vakbondsleiders worden aangeduid.

Vakbondsleiders kunnen tussenkomen in plaats van of samen met de vakbondsafgevaardigden van hun vakbondsorganisatie om geschillen te voorkomen of blijvende betwistingen bij te leggen met betrekking tot bepaalde materies die tot de bevoegdheid van de vakbondsafvaardiging behoren.

Met ingang van 1 september 2007

Het nieuwe statuut is in werking getreden op 1 september 2007.

De integrale tekst kan geraadpleegd worden op onze website.

Meer kleuters, meer kleuteronderwijzers

Om alle kleuters de beste kansen te geven volstaan de huidige maatregelen van onderwijsminister Frank Vandenbroucke niet. Er is meer nodig opdat onze kleuterscholen nog meer zorg zouden kunnen besteden aan kansarme kleuters, om hen toe te laten meer aandacht te hebben voor taalontwikkeling,...: meer kleuteronderwijzers, meer kinderverzorgers voor de verzorgende taken, meer financiële armslag voor de werking én meer financiële ruimte voor de noodzakelijke investeringen in de accommodatie en de infrastructuur. Het kleuteronderwijs levert kwaliteitswerk. Het actieplan van de onderwijsminister beoogt die kwaliteit nog te versterken. Een opvallend element is de inzet van 800 extra kleuteronderwijzers. Een niet te verwaarlozen detail: het gaat slechts om 320 voltijds equivalenten. Het COV heeft aangehouden op een evaluatie om te kunnen nagaan wat het reële effect is op de groepsgrootte in het kleuteronderwijs. Wordt het niet de hoogste tijd om de beloofde gelijkschakeling van de werkingstoelagen van het kleuteronderwijs met die van het lager onderwijs te realiseren? Voor onze kleuteronderwijzers telt elke kleuter mee voor de volle honderd procent. Dat moet ook zo zijn voor de werkingstoelagen.

Romain Maes ■
algemeen secretaris

SYNDICALE PREMIE

Alle correct ingevulde en tijdig ingediende aanvraagformulieren voor de vakbondspremies 2006 en de laattijdige formulieren 2005 werden inmiddels uitbetaald aan de rechthebbenden.

Leden die hebben nagelaten hun aanvraagformulier volledig ingevuld en tijdig aan ons te sturen, zullen moeten wachten tot 2008 vooraleer hun aanvraagformulier voor de vakbondspremie 2006 kan worden behandeld.

De overheid heeft strikte regels voor de uitbetaling van de syndicale premies vastgelegd. Die regels dienen zowel door de aanvrager als door de vakorganisaties te worden gerespecteerd.